

מוֹטִיב

על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

יוסי בובה
רובי גורדון
אשר גל
נועם ויסמן
קרן חדד
נטלי יצחקי
חגית מנדרובסקי
תלמה נבו
יהודית סולומון
דניאל רוזנצויג

גיליון 8 | אפריל 2016, אדר ב' ה'תשע"ו
בין מציאות לחלום

גיליון שמיני מתחיל...

אנו שמחים לפרסם את הגיליון השמיני של ירחון השירה והספרות "מוטיב" בנושא בין מציאות לחלום.

בגיליון זה תמצאו כאמור עשר יצירות הנעות מהחלומי והפנטסטי למציאות ובחזרה.

קריאה מהנה,
אלירן דיין, יאיר בן-חור

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש. כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות. העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתגמולים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון, ולא יהיו ליוצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי-פרסום יצירתו בירחון.

ליאורה דיין ז"ל הייתה אוהבת אדם. אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה הכתובה ולקריאת ספרות ושירה, ואותם קראה עד סוף ימיה.

ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה ונושא את שמה.

חלומות | נעם ויסמן

העבר הוא חלום
ממנו אי אפשר להתעורר;

העתיד הוא חלום
אשר אינו שייך לאף אחד;

ההווה ממלא את שניהם
חלומות חדשים.

עבר

הווה

עתיד

נעם ויסמן הוא משורר, פילוסוף ואסטרונם. הוציא לאור עד כה שישה ספרי שירה ובקרוב הספר השביעי, וספר פילוסופיה אחד.

לילותי כותבים את שירי | יהודית סולומון

לילותי כותבים את שירי
ואני עלגת בקריאתם
מתזרת אחר רמזים
אף עוצמת עין למול הרזים
תרה אחר פרוש אפשרי
אף שומטת את העקר לתוך האקראי
נוחנת להם למעד לתהום נשיה
לתענועי ליל, לקולות והזיה
נוצרת רגשת חלום וחלקי חלקיו
אף זונחת הפשר וכל מקריו
מגרות סגורות
היטב ארוזות
על בריח נעולות
רק התצפה קצרה מאפשרות
וכבר נסגרו מחדש
תכולתן – ניהוח לילך וגם עש
אולי בתאטרון הליל המכשף
יחשפו שוב מי תהום בקרי אף
לרנעים יסיטו וילון
ושוב אציץ
ולבי שדהמדון...

יהודית סולומון היא פסיכולוגית חינוכית ומטפלת משפחתית. שיריה מפורסמים באתרי שירה שונים באינטרנט, שניים משיריה הופיעו באלבום המשוררים של הוצאת סער. ספר שיריה הראשון יצא לאור לפני כשנה.

הילדה הביטה מבעד לחדרה בלבנה המתמלאת והולכת. היא חשה כלואה.

'החדר חם ונוח', הרהרה בינה לבין עצמה, 'אבל בחוץ הרוחות שורקות, ענפי העלים נעים בקלילות, השלג רך ובוהק כצבעו של הירח'.

היא פתחה את החלון והניחה לאוויר הקר למלא את ריאותיה הכבויות. כאב פתאומי פילה את לבה, היא נעצבה והרכינה ראשה. שם למטה בהקו שתי עיניים צהובות באפלה, עיניים שהופיעו מדי לילה בלילה בשנתה ומילטו צרחה מבוזעתת מתוכה אשר העירה אותה ולא הניחה לה לחזור לישון.

כל לילה רדפו אותה אותן עיניים. מדי לילה בלילה התעוררה ומיאנה לחזור לישון כדי לא לפגוש אותן יותר. כעת לא נותרה לה כל ברירה...

בשקט־בשקט התלבשה ויצאה אל הכפור. לבה הלם בפראות, היא התרגשה ובקושי הצליחה לנשום.

דמות שחורה נעה בין העצים, העיניים בהקו לפתע שוב.

לבה ציווה עליה לעמוד במקומה, אך מוחה הורה לה בפסקנות לרוץ. היא חשה כאילו רגליה נושאות אותה ואינן שייכות לה. כה מהירה הייתה ריצתה. הדמות בעלת העיניים דלקה אחריה, היא חשה אותה נושפת בעורפה, עוד רגע תתקרב אליה, עוד רגע תתפוס אותה. מבלי לחשוב יותר מדיי זינקה אל אחד העצים והחלה טפס עליו בזריזות.

היא התיישבה על אחד הענפים, מתנשמת ומתנשפת, תוהה מדוע החליטה לצאת לקור העז והמקפיא, מדוע הביאה את עצמה אל לבה של הסכנה כאשר יכלה להישאר בחום הבטוח של החדר.

קול נהמה קטע את מחשבותיה, הוא נשמע קרוב, מאתוריה. קשה היה לה להאמין שהדבר ייתכן, הייתה בטוחה כי כאן על ראש העץ לא תוכלנה למצוא אותה עיניים.

בחזה מכווץ מפחד סובבה את ראשה בזהירות לאחור. עיניה כמעט התנגשו בזוג העיניים שניבטו מולה: צהובות, בוהקות. דמותה אחוזת הבהלה השתקפה אליה מבעד לאישונים השחורים, המורחבים.

היא זינקה אחוזת טירוף מן העץ מטה והמשיכה בדהרה אנושית אל המרחבים. לבה חושב עוד רגע להתפקע מעצמת הלמותיו. היצור עדיין דולק אחריה, היא תרה בעיניה כה וכה אחר מקום מסתור או מחבוא שבו תוכל לנוח, אך נדמה כי המרחבים אינם מעלים בדעתם להיגמר.

הרגליים שקיפצו מגבעה לגבעה, חצו משעולים כאיילה שלוחה – הפכו לכבדות והתקשו להרים את עצמן מן הקרקע ולגמוא אפילו צעד אחד נוסף. גופה בגד בה. כעץ מוכה ריקבון קרסה תחתיה, רועדת ממאמץ ומפחד, אצבעותיה מגרדות בחוסר אונים את האדמה החרבה.

חשה אותו מעליה מתנשף ומאיים. ידעה כי סופה קרב, ייחלה למוות נטול כאב. תפילה אחרונה הרעידה את שפתה התחתונה באלם.

הילדה עצמה את עיניה בחזקה וציפתה לנורא מכול. זוג העיניים הבורקות המשיך להופיע מולה גם כעת, כשלא ראתה יותר דבר.

לפתע חשה את גופו צמרירי וחם, כורע לצדה, מותש. עיניו עצומות גם הן, כפתו השחורה על גווה. לסתותיו רפויות, לשונו שמוטה ומריירת בעוד לחייה־שלה רטובה ודביקה.

שערות חמות רוטטות התחככו בכפות ידיה.

היא פקחה את עיניה. היצור התרפק בזרועותיה ככלבלב, משחרר מתוכו גרגורי תענוג מתפנקים. היא הרגישה איך ידה מלטפת את ראשו השעיר. הוא התמסר לה בכניעה.

מבעד לצמרות העצים נראָה הירח גדול ומלא מכפי שאי־פעם זכתה לראותו כשהשקיפה אליו מחלון חדרה. שלג החל לרדת אָטי ונינוח על ראשם. לילה שחור ואפל הקיף אותם.

לראשונה בחייה חשה תחושה מוזרה, לא מוכרת, מציפה אותה זרם בלתי פוסק, עמוק מבפנים, כמעייין מתגבר נובע. לבה שוב הָלם, הפעם בְרוך.

חגיית מנדובסקי היא תסריטאית ומטפלת הוליסטית. יצירות פרי עטה התפרסמו בכתיבי העת אפיריון, מאזנים, משיב הרוח ועתון 77 ובאתרים 'ליריקה' ו'פועם'. ספרה הראשון 'מפגש' ייצא בקרוב.

“אמר רבי יוחנן: אדם וחוה כבני עשרים שנה נבראו”
(בראשית רבה)

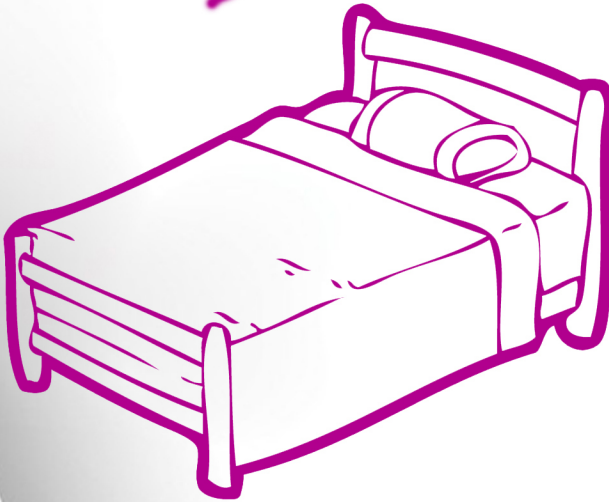
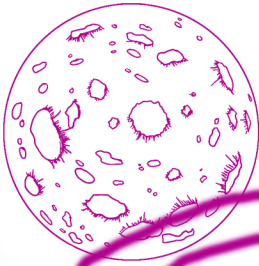
וְכִשְׁהָקִיץ מִשְׁנָתוֹ
לְאַחַר שָׁנִים שֶׁל דְּמָמָה
הִרְגִישׁ בֶּן עֶשְׂרִים.
הֵיךְ נִשְׁלַחַה כְּמוֹ מַעֲצָמָה
לְגַעַת בְּגוּף הַיָּשָׁן
בְּצִלְעָה.

בְּקֶשׁ אֶת הַמַּגֵּעַ הָרֶךְ
בְּגוּנֵי עֶפֶר.
וְאִף לֹא אֶחָד נִפְחַ מְלִים בְּאֲזְנוֹ
לְחַשׁ בּוֹ סוּדוֹת הַבְּרִיאָה.
הֵן בְּקִיעוֹ מִתּוֹכוֹ
מִמְקוֹם לֹא מִכֶּר
מִנְגִינָה שְׂיָדַע
לְרֵאשׁוֹנָה
בְּחַיָּיו.

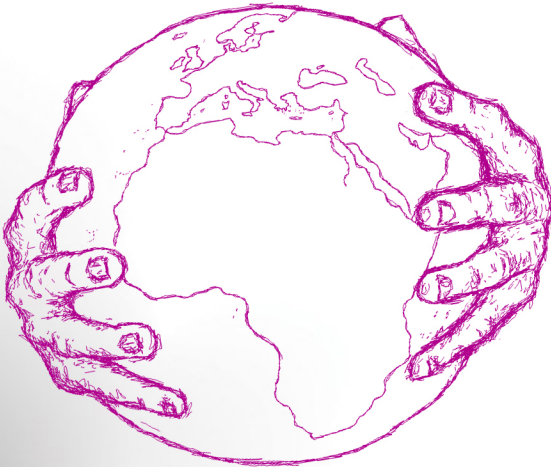
אשר גל הוא משורר. הוציא לאור עד כה שלושה ספרי שירה: “הממלכה” (2006), “השתקפויות” (2012) ו”נהר אינו יוצא מעדן” (2015). בוגר כיתת השירה הראשונה של “הליקן” (1994-1995).

בְּבֶטֶן חֲדָרִי
 קָצָה מְטָה
 שְׁקוּעַת יָרְכָתַיִם.
 שְׁחֲרִית אֵלַיָּה נִכְנָסָת,
 גּוֹרְכַת אֶצְבַּע בְּחֶרֶךְ,
 עֵקֶב מְטַפֵּס עַל שׁוֹק,
 מְקַרְבֶּת קוֹ מְשׁוּהָ
 מְאָדִים עַל מְפָרְשֵׁי עוֹר.
 מְגוֹעֵי אֶהְבְּתָה כְּבוּיִם,
 קְלַפְתָּ בַּגָּדָה
 שֶׁהוֹסְרָה בְּסַעְרָה
 מְנַחֵת, מְסַמְנֵת
 זְמַן שֶׁל סֶדֶר טְהוֹר.
 מָה שֶׁצָּפָה כְּגוֹפָה מְלֵא
 הוּא כְּעַת מִתְאָר רִיק
 שֶׁל מְנוּחָה
 מִתְכַנֵּן
 מְרָאשׁ.

יוסי בובה הוא משורר ומורה לספרות. הוציא לאור את ספר השירים "משירת החורף האחרון", מתוכו מוכר הביצוע של נורית גלרון לשיר "בשער העיר".

הייתי אֱלֹהִים
בְּרֵאתֵי עוֹלָם
וְכָל שְׂדֵה מִתְמַלֵּא בְּנְעוּרִים
כָּל הַר מִשְׁתַּקֵּף לְזִכְרוֹנֹת,
כָּל הַתְּנוּדוֹת שְׁלֵנוּ,
הַיְלָדִים מִשְׁחֻקִים
תַּחַת שָׁמַי הַכְּפוּפִים,
תַּחַת בְּרִיאַה אֲדָמָה.

הייתי עֵץ
וְלוֹ עֲנָפִים וְקוֹצִים אֵיךְ־סֵפֶר,
כָּלֵם מִסַּתְתָּרִים שָׁם
מוֹל עֲנָנִים מִתְבַּגְּרִים
וְשִׁמְשׁ אֲדָמָה.
וְלִי רְבוּא שְׂרָשִׁים,
לְכָל זָכָר וְנִקְבָּה,
כָּלֵם נְבָרָאִים דְּרָכֵי.
כְּשֶׁאֲנִי עֵץ וְלוֹ כְּנָפִים,
אֲנִי יוֹנֵה לְבָנָה.
הַשְּׁלוֹם מִתְרַחֵב סְבִיבִי.
אֲנִי עֵץ וְלוֹ רִגְלִים,
אֲנִי תוֹפֵס הָרִים
דְּרָךְ גִּזְעֵ הָעֵץ
אוֹ דְּרָךְ
עַלֵּי הַנוֹשְׂרִים.

דניאל רוזנצויג הוא משורר ומוזיקאי העובד על הלחנה ועיבוד של שירי משוררים.
במאי 2014 פורסם ספר שיריו הראשון "טנא" בהוצאת אוריון. בקרוב יוצא ספר שיריו השני בהוצאת גוונים.

מול הים, בוהה באינסוף – או במה שהוא חשב שנראה כמו האינסוף – הוא ישב. האור האדום שנשבר מהשמש הנמוכה והרחוקה ליטף את פניו. אולי בעצם זו הייתה הרוח המתעוררת של הסתיו. כיסא הפלסטיק של הטיילת לא היה מאוד נוח, אבל הוא לא הרגיש את זה. 'מחר אני אהיה כל כך רחוק מכאן...'

היא עמדה מולו. היה ברור שהיא הגיעה לשם איכשהו, אבל לו היה נראה שהיא פשוט הופיעה שם פתאום. בתחילה היא הייתה רק צללית, כי השמש הייתה מאחוריה. הרחק מאחוריה. בהדרגה התרגלו אישוניו לחשכה הפתאומית הזאת, ודמותה החלה להתבהר, כמו חדר מדרגות חשוך אחרי שנכבה בו האור פתאום. 'כמו פייד'אין בסרט ישן...', הוא ניסה לתקן, אבל היא שוב הפריעה את רצף מחשבותיו.

"ערב טוב לך"

"ערב טוב גם לך"

"אני מפריעה לך?"

"בכלל לא", הוא אמר והתמקד בפנים שלה. היא הייתה הדבר היפה ביותר שהוא ראה אי פעם, אף שמעולם לא דמיין אישה יפה באופן שזו שעמדה מולו נראתה.

"אפשר לשבת?", שאלה. הוא הפנה את מבטו הצדה, וראה שממש לידו ניצב עוד כיסא פלסטיק לבן. הוא היה מוכן להישבע שלפניו כן לא היה שם כיסא חוץ מזה שעליו ישב.

"מה אתה עושה?", שאלה אותו.

"אני מלאך", אמר לה, למרות שזה לא היה יכול להסביר כלום. היא לא הרימה גבות בפליאה. היא גם לא אמרה שום דבר. היא הביטה בו לרגע, ואז הפנתה את ראשה והביטה אל האופק הרחוק. גם הוא הפנה את מבטו לשם, והם כאילו הביטו באותו דבר, למרות שזה היה האינסוף – והאינסוף הוא לא משהו שאפשר למקד עליו את הראייה.

"אני נוסע מחר רחוק מכאן", הוא אמר פתאום, והערב שינה את פניו מאדום לשחור. השמש שקעה כבר לגמרי, והחושך התחזק. 'התעצם', ניסה שוב לתקן, וראה אותה מולו. בעצם ראה רק את פניה – גדולים-גדולים. 'שוב היא מפריעה לי לחשוב, היפה הזאת...', הצליח לומר לעצמו. לה הוא אמר פשוט, "את יפה מאוד. הכי יפה".

הפנים שלה הוארו בצבע סגול חזק מולו. פיה נפתח והיא אמרה: "לא. אני לא הכי יפה. יש יותר יפה".

שניהם שתקו.

'שתיקה לבנה חתכה את הערב האפל...', סינן במחשבתו.

"הרעישה", היא אמרה, "שתיקה לבנה הרעישה את הערב האפל".

הוא המשיך להביט בפניה, גדולים וסגולים מולו, מסתירים את הים והשמים.

"זה באמת יותר מוצלח – הרעישה – את צודקת", הוא לחש.

שניהם שתקו שוב.

בשתיקה הזאת הוא שמע את גלי הים מתנפצים על החול האדיש. 'אדיש', חשב. 'מדוע החול לעולם לא מתנפץ אל הים? גרגירי חול עפים באוויר, נשברים אל תוך המים...'

"זה קרה פעם", ענתה לו.

הוא התרגל כבר להפרעות שלה. היא המשיכה לדבר, והפה הענקי שלה מולו היה אדום ומלטף.

"ראיתי את זה פעם. החול התנפץ אל הים". אמרה.

הוא לא שאל איפה או מתי. הוא ניסה לחשוב מה לענות לה, ניסה לדמיין משהו שייראה כמו חול וים. פניה הסתירו לו את הים האמתי שמולו.

“למה אתה חושב שזה אמת?״ שאלה אותו בהתגרות, ״אולי גם הים הזה לא אמת... אל תיקח שום דבר כמובן מאליו״.

״אני לא...״, ניסה לענות, וראה את פניה מתקרבים אליו יותר. את הגלים כבר לא שמע.

״אתה לא חושב על זה, אבל אתה עושה את זה. כל הזמן אתה עושה את זה״, אמרה לו.

שניהם שתקו, הפעם לזמן קצר מאוד.

׳דממה כזאת כבר לא...׳, ניסה לחשוב.

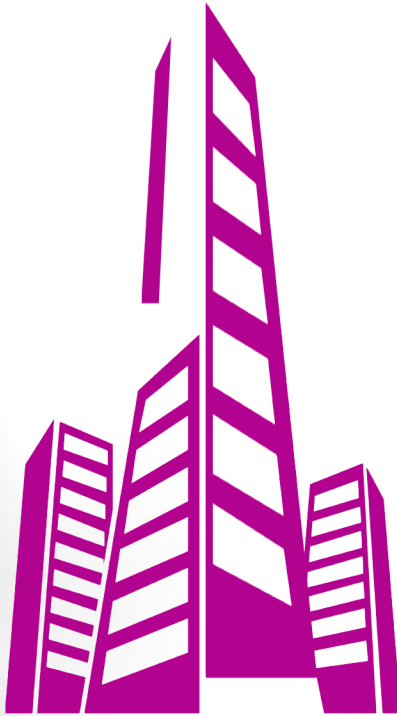
״שקט! אתה מפריע לי לחשוב!״, אמרו הפנים הענקיים שמולו.

* הסיפור לקוח מתוך אוסף הסיפורים 'הנווני בגמלאות' שיצא לאור ב-2014.

רובי גורדון הוא סופר. עוסק בכתיבה ובמיוזים חווייתיים. ספריו ״יסורי איש הניירות״ ו״הנווני בגמלאות״ יצאו לאור ב-2014.

לא דברנו על כלום מלבד הפחד
זכרונות לא טובים מהעיר
הבנינים הגבוהים
המשלמים ביקר
ירידת המוסר
רוכבי הלב
אבדנו בשביל שדים
אבל אתה העדפת שאוביל את שנינו.
על אף שמתבקש
היה זה בלתי נסבל לעזוב
דרכנו אמרה לבדה,
שיש מקומות אחרים לגור בהם.

נטלי יצחקי היא מורה לילדים ומבוגרים כבדי שמיעה וחירשים ומתורגמנית לשפת הסימנים הישראלית. שיריה פורסמו בכתבי עת שונים בארץ ובהו"ל. שני ספרי שיריה יצאו לאור בהוצאת עמדה.

זפת שחרה אני, נוזלית ובוהקת
ריחה חריף, מרעיל
מערכת באדמה דשנה, קש צהב ופריך
על לוחות דיקט ממסגרים
ממלאה חלל מואר.

תלמה נבר היא עובדת סוציאלית ופסיכותרפיסטית. יוצרת בשירה, פרוזה, בציור, פיסול ומיצבים.

רק חלום | קרן חדר

לפעמים זה רק נדמה לי,
כן, זה רק חלום,
שאני רואה אותך מגיע שוב הביתה,
חוזר אלי פתאם.

כמה אני מתגעגעת,
מרגישה שבך אני יכולה לגעת,
ושואלת שאלות בלי הפסקה,
הכאב הזה חורט על לבי, אני מרגישה חנוקה.

איך פספסתי את הרגעים האחרונים בתיך,
איך לא ראיתי יותר את פניך,
לא אמרתי לך אפילו לא מלים אחרונות,
לא הספקתי, לא הייתי מוכנה לפרדות.

הייתי בטוחה שיחד יש לנו עוד זמן,
ועכשו אחרי שהלקת, נותרתי עם גל של עצון,
והשאריות שלך, אלו המפיות,
והדם שאני לא מסגלת לראות
המראות האלה לא נוטשים את מחשבותי,
והריח התריף לא מתננף מעלי.

ומה שהכי מתזק אותי
לפעמים זה רק נדמה לי,
כן, זה רק חלום,
שאני רואה אותך מגיע שוב הביתה,
חוזר אלי פתאם.

קרן חדר היא עורכת־דין. כותבת שירה וסיפורים מגיל צעיר.

אנו קוראים לכם לקחת חלק גם בגיליון הבא...

גיליון מס' 9 של "מוטיב" יראה אור בעוד כחודש ונושא: **פרדות**.
אתם כבר מוזמנים לשלוח אלינו את יצירותיכם בנושא זה לכתובת הדואר
האלקטרוני **info@motiv-magazine.co.il**
נא לשלוח עד שלוש יצירות בלבד ליוצר – שירים מנוקדים וסיפורים קצרים
עד 550 מילה.

תודה
אלירן ויאיר

מייסד ועורך: אלירן דין | עורך אחראי: יאיר בן־חור
גרפיקה: אלירן דין

עקבו אחרינו גם בפייסבוק /motiv.magazine